

Βρυξέλλες, 3 Ιουνίου 2025
(OR. en)

9718/25

Διοργανικός φάκελος:
2025/0136(NLE)

TELECOM 176
CYBER 153

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	3 Ιουνίου 2025
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2025) 265 final
Θέμα:	Πρόταση ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης-πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 265 final.

σνημμ.: COM(2025) 265 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 3.6.2025
COM(2025) 265 final

2025/0136 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης-πλαισίου του
Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα
δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(1) ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη (στο εξής: κανονισμός για την ΤΝ)¹, η Ένωση εξέδωσε τον πρώτο ολοκληρωμένο κανονισμό για την τεχνητή νοημοσύνη (στο εξής: ΤΝ), ο οποίος θα αποτελέσει πρότυπο σε παγκόσμιο επίπεδο. Με τον κανονισμό για την ΤΝ, ο οποίος άρχισε να ισχύει την 1η Αυγούστου 2024, εναρμονίζονται πλήρως οι κανόνες για τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση συστημάτων ΤΝ σε όλα τα κράτη μέλη², με στόχο την προαγωγή της καινοτομίας και της υιοθέτησης αξιόπιστης ΤΝ, με παράλληλη εξασφάλιση της υγείας, της ασφάλειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, περιλαμβανομένων της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και του περιβάλλοντος.

Διάφοροι διεθνείς οργανισμοί, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, επιτάχυναν επίσης τις προσπάθειές τους για κανονιστική ρύθμιση της ΤΝ, αναγνωρίζοντας τον διασυνοριακό χαρακτήρα της ΤΝ και την ανάγκη διεθνούς συνεργασίας για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων που θέτουν αυτές οι τεχνολογίες.

Από τον Ιούνιο του 2022 έως τον Μάρτιο του 2024, η Επιτροπή Τεχνητής Νοημοσύνης (στο εξής: ETN)⁽³⁾ του Συμβουλίου της Ευρώπης εκπόνησε μια νομικά δεσμευτική σύμβαση-πλαίσιο (στο εξής: σύμβαση) με σκοπό την αντιμετώπιση των πιθανών κινδύνων που ενέχει η ΤΝ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

Στις 17 Μαΐου 2024 η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης ενέκρινε το κείμενο της σύμβασης⁴, συμφώνησε να κηρύξει την έναρξη της διαδικασίας υπογραφής της σύμβασης στο Βίλνιους (Λιθουανία) στις 5 Σεπτεμβρίου 2024, και κάλεσε τα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, άλλες τρίτες χώρες που συμμετείχαν στην κατάρτιση της σύμβασης και την Ένωση να εξετάσουν το ενδεχόμενο υπογραφής της με την ευκαιρία αυτή, υπενθυμίζοντας παράλληλα ότι η σύμβαση είναι επίσης ανοικτή για προσχώρηση και άλλων τρίτων κρατών⁵.

Η Ένωση υπέγραψε τη σύμβαση στις 5 Σεπτεμβρίου 2024, έπειτα από την έκδοση της απόφασης (ΕΕ) 2024/2218 του Συμβουλίου, της 28ης Αυγούστου 2024, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης-πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου⁶. Η σύμβαση υπογράφηκε επίσης με την ευκαιρία αυτή από την Ανδόρα, τη

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη)

² Κανονισμός για την ΤΝ, αιτιολογικές σκέψεις 1 και 8.

³ [Decision concerning the work of the CAI at the 132nd Session of the Committee of Ministers – Follow-up, CM/Inf\(2022\)20, DD\(2022\)245](#) [Απόφαση σχετικά με τις εργασίες της ETN κατά την 132η σύνοδο της Επιτροπής Υπουργών — Παρακολούθηση, CM/Inf(2022)20, DD(2022)245].

⁴ Σύμβαση-πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, 5 Σεπτεμβρίου 2024, CETS 225

⁵ CM/Del/Dec(2024)133/4.

⁶ Απόφαση (ΕΕ) 2024/2218 του Συμβουλίου, της 28ης Αυγούστου 2024, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης-πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την

Γεωργία, την Ισλανδία, το Ισραήλ, το Μαυροβούνιο, τη Νορβηγία, τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, τον Άγιο Μαρίνο, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Είναι ανοικτή προς υπογραφή από άλλα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και από τρίτα κράτη που συμμετείχαν σε οποιοδήποτε στάδιο της εκπόνησης της σύμβασης. Μετά την έναρξη ισχύος της, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης μπορεί, με την επιφύλαξη της διαδικασίας του άρθρου 31 της σύμβασης, να καλέσει τυχόν τρίτα κράτη του Συμβουλίου της Ευρώπης που δεν συμμετείχαν στην εκπόνηση της εν λόγω σύμβασης να προσχωρήσουν σε αυτήν.

Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός της παρούσας πρότασης απόφασης του Συμβουλίου είναι να ξεκινήσει η διαδικασία για τη σύναψη της σύμβασης εξ ονόματος της Ένωσης σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην απόφαση 2024/2218 του Συμβουλίου με την οποία εγκρίθηκε η υπογραφή της. Η σύναψη της πρώτης διεθνούς συμφωνίας για την ΤΝ αποτελεί πολύτιμη ευκαιρία για να προωθήσει η Ένωση μια κοινή προσέγγιση όσον αφορά τη ρύθμιση της ΤΝ σε διεθνές επίπεδο και να παράσχει ένα πλαίσιο συνεργασίας με τα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τις τρίτες χώρες που καθίστανται μέρη της σύμβασης.

- **Περιεχόμενο της σύμβασης**

Στόχος της σύμβασης είναι να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ συνάδουν πλήρως με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

Τα μέρη της σύμβασης θα πρέπει να την εφαρμόζουν μέσω κατάλληλων νομοθετικών, διοικητικών ή άλλων μέτρων με στόχο την υλοποίηση των διατάξεών της, σύμφωνα με μια κλιμακούμενη και διαφοροποιημένη προσέγγιση, ανάλογα με τη σοβαρότητα και την πιθανότητα των δυσμενών επιπτώσεων. Η σύμβαση θα πρέπει να εφαρμόζεται στην Ένωση αποκλειστικά μέσω του κανονισμού για την ΤΝ, ο οποίος εναρμονίζει πλήρως τους κανόνες για τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση συστημάτων ΤΝ, καθώς και άλλων σχετικών πράξεων του ενωσιακού κεκτημένου, κατά περίπτωση.

Το πεδίο εφαρμογής της σύμβασης καλύπτει τα συστήματα ΤΝ που ενδεχομένως να παρεμβαίνουν στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, βάσει διαφοροποιημένης προσέγγισης. Οι αρχές και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στη σύμβαση θα ισχύουν για δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ που αναλαμβάνονται από δημόσιες αρχές ή ιδιωτικούς φορείς που ενεργούν για λογαριασμό τους. Όσον αφορά τον ιδιωτικό τομέα, τα μέρη υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν τους κινδύνους και τις επιπτώσεις που προκύπτουν από δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ από ιδιωτικούς φορείς κατά τρόπο που να συνάδει με το αντικείμενο και τον σκοπό της σύμβασης, αλλά έχουν την επιλογή είτε να εφαρμόσουν τις υποχρεώσεις της σύμβασης, είτε να λάβουν άλλα κατάλληλα μέτρα. Στην παρούσα πρόταση απόφασης του Συμβουλίου προσαρτάται σχέδιο δήλωσης με την οποία η Ένωση δεσμεύεται, μέσω του κανονισμού για την ΤΝ και άλλων σχετικών πράξεων του ενωσιακού κεκτημένου, να εφαρμόσει τις αρχές και τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα κεφάλαια II έως VI της σύμβασης σε δραστηριότητες ιδιωτικών φορέων που διαθέτουν στην αγορά, θέτουν σε λειτουργία και χρησιμοποιούν συστήματα ΤΝ στην Ένωση.

Οι δραστηριότητες ΤΝ που σχετίζονται με την εθνική ασφάλεια εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της σύμβασης, με το σκεπτικό ότι αυτές, σε κάθε περίπτωση, πρέπει να διεξάγονται κατά τρόπο σύμφωνο προς το εφαρμοστέο διεθνές δίκαιο που διέπει τα

τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, ST/12385/2024/INIT, EE L, 2024/2218.

ανθρώπινα δικαιώματα και με σεβασμό των δημοκρατικών θεσμών και διαδικασιών. Η σύμβαση εξαιρεί επίσης τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης όσον αφορά συστήματα ΤΝ που δεν έχουν ακόμη διατεθεί προς χρήση, εκτός εάν οι δοκιμές ή παρόμοιες δραστηριότητες έχουν τη δυνατότητα να θίξουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου. Σύμφωνα με το Καταστατικό του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα θέματα που αφορούν την εθνική άμυνα δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της σύμβασης.

Η σύμβαση προβλέπει επίσης ένα σύνολο γενικών υποχρεώσεων και θεμελιωδών αρχών, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της ατομικής αυτονομίας, καθώς και της προώθησης της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων. Επιπλέον, επιβάλλει τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τη διαφάνεια και την εποπτεία ώστε να διασφαλίζεται η λογοδοσία και η ευθύνη. Μια αρχή είναι επίσης αφιερωμένη στην ασφαλή καινοτομία και τον πειραματισμό σε ελεγχόμενα περιβάλλοντα.

Ένα ειδικό κεφάλαιο για τα μέσα έννομης προστασίας προβλέπει επίσης μια δέσμη μέτρων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της διαθεσιμότητας προσβάσιμων και αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που προκύπτουν από δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ. Περιλαμβάνει επίσης αποτελεσματικές διαδικαστικές εγγυήσεις και διασφαλίσεις για τα πρόσωπα των οποίων τα δικαιώματα έχουν θιγεί σημαντικά από τη χρήση συστημάτων ΤΝ. Επιπλέον, τα άτομα θα πρέπει να ενημερώνονται ότι αλληλεπιδρούν με σύστημα ΤΝ και όχι με άνθρωπο.

Η σύμβαση περιλαμβάνει επίσης κεφάλαιο σχετικά με τα μέτρα για την εκτίμηση και τον μετριασμό των κινδύνων και των δυσμενών επιπτώσεων που πρέπει να εφαρμόζονται με επαναληπτικό τρόπο, ώστε να εντοπίζονται οι πραγματικές και οι δυνητικές επιπτώσεις στα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου και να λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα πρόληψης και μετριασμού.

Επιπρόσθετα, η σύμβαση προβλέπει ότι τα μέρη θα πρέπει να αξιολογούν την ανάγκη απαγόρευσης ή αναστολής ορισμένων εφαρμογών συστημάτων ΤΝ που θεωρούνται ασύμβατες με τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τη λειτουργία της δημοκρατίας ή το κράτος δικαίου.

Η σύμβαση προβλέπει μηχανισμό παρακολούθησης στο πλαίσιο διάσκεψης των μερών απαρτιζόμενης από εκπροσώπους των μερών, οι οποίοι θα διαβουλεύονται περιοδικά με σκοπό τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής χρήσης και εφαρμογής της σύμβασης.

Η σύμβαση προβλέπει επίσης μηχανισμό διεθνούς συνεργασίας τόσο μεταξύ των μερών της σύμβασης όσο και στις σχέσεις με τρίτες χώρες και σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, για την επίτευξη του σκοπού της σύμβασης.

Κάθε μέρος θα πρέπει επίσης να θεσπίσει ή να ορίσει σε εσωτερικό επίπεδο έναν ή περισσότερους αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την εποπτεία της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση, όπως εφαρμόζεται από τα μέρη.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η σύμβαση θεσπίζει γενικές αρχές και υποχρεώσεις για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου που συνάδουν πλήρως και ευθυγραμμίζονται με τους στόχους του κανονισμού για την ΤΝ και τις λεπτομερείς απαιτήσεις για τα συστήματα ΤΝ, καθώς και υποχρεώσεις που επιβάλλονται στους παρόχους και τους φορείς εφαρμογής των εν λόγω συστημάτων.

Ο ορισμός του συστήματος TN στη σύμβαση ευθυγραμμίζεται πλήρως με τον ορισμό του κανονισμού για την TN, δεδομένου ότι αμφότεροι βασίζονται στον ορισμό των εν λόγω συστημάτων στις αρχές TN του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης⁷, με αποτέλεσμα να διασφαλίζεται η κοινή αντίληψη σχετικά με το ποιες ψηφιακές τεχνολογίες συνιστούν TN.

Τόσο η σύμβαση όσο και ο κανονισμός για την TN ακολουθούν επίσης μια προσέγγιση βάσει κινδύνου όσον αφορά τη ρύθμιση των συστημάτων TN και περιλαμβάνουν ειδικές διατάξεις για εκτιμήσεις κινδύνου και επιπτώσεων, καθώς και μέτρα μετριασμού του κινδύνου. Ο κανονισμός για την TN περιλαμβάνει, ειδικότερα, ορισμένες σχετικές απαγορεύσεις και περιπτώσεις χρήσης υψηλού κινδύνου για συστήματα TN σε όλους τους δημόσιους και ιδιωτικούς τομείς, μεταξύ άλλων στον τομέα της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης. Οι λεπτομερείς κανόνες και οι διαδικασίες του κανονισμού για την TN που αφορούν την ανάπτυξη, τη διάθεση στην αγορά και την εφαρμογή συστημάτων TN στους εν λόγω τομείς θα διασφαλίσουν, ως εκ τούτου, τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της TN.

Η σύμβαση περιλαμβάνει αρχές και υποχρεώσεις που καλύπτονται ήδη από τον κανονισμό για την TN, όπως μέτρα για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ασφάλειας και της αξιοπιστίας, της λογοδοσίας και της ευθύνης, της διακυβέρνησης των δεδομένων και της προστασίας των δεδομένων, της διαφάνειας και της εποπτείας, της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων, των ψηφιακών δεξιοτήτων και του ψηφιακού γραμματισμού.

Η διαφάνεια αποτελεί ένα ακόμη κοινό στοιχείο και των δύο νομικών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων μέτρων σχετικά με την ταυτοποίηση περιεχομένου που παράγεται από TN και την ενημέρωση προσώπων που αλληλεπιδρούν με συστήματα TN. Και οι δύο νομικές πράξεις περιλαμβάνουν επίσης σχετικές διατάξεις σχετικά με τις εκτιμήσεις κινδύνου και επιπτώσεων και τη διαχείριση κινδύνων, την τήρηση αρχείων, την κοινολόγηση (σε εξουσιοδοτημένους φορείς και αρχές και, κατά περίπτωση, σε θιγόμενα πρόσωπα), την ιχνηλασιμότητα και την εξηγησιμότητα, την ασφαλή καινοτομία και τον πειραματισμό σε ελεγχόμενα περιβάλλοντα, καθώς και μια δέσμη μέτρων για τη δυνατότητα αποτελεσματικών μέσων έννομης προστασίας, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος αίτησης και λήψης πληροφοριών και υποβολής καταγγελίας σε αρμόδια αρχή και διαδικαστικών διασφαλίσεων.

Το σύστημα εποπτείας που προβλέπεται στη σύμβαση είναι επίσης πλήρως συμβατό με το ολοκληρωμένο σύστημα διακυβέρνησης και επιβολής του κανονισμού για την TN, το οποίο αποτελείται από την επιβολή σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, με διαδικασίες για τη συνεπή εφαρμογή των κανόνων της Ένωσης σε όλα τα κράτη μέλη. Ειδικότερα, η σύμβαση προβλέπει έναν ή περισσότερους αποτελεσματικούς μηχανισμούς εποπτείας σε εσωτερικό επίπεδο, οι οποίοι πρέπει να ασκούν τα καθήκοντά τους ανεξάρτητα και αμερόληπτα και να διαθέτουν τις εξουσίες, την εμπειρογνώσια και τους πόρους που απαιτούνται για την αποτελεσματική εκπλήρωση των καθηκόντων εποπτείας της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση, όπως εφαρμόζονται από τα μέρη.

Μολονότι ο κανονισμός για την TN θα εφαρμόζεται σε συστήματα TN που διατίθενται στην αγορά, τίθενται σε λειτουργία ή χρησιμοποιούνται στην Ένωση, η σύμβαση έχει ευρύτερη

⁷ Ο ορισμός του «συστήματος TN» από τον ΟΟΣΑ επικαιροποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2023 [C(2023)151 και C/M(2023)14, σημείο 218], ώστε να διασφαλιστεί ότι εξακολουθεί να είναι τεχνικά ακριβής και να αντικατοπτρίζει τις τεχνολογικές εξελίξεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά την παραγωγική TN.

γεωγραφική εμβέλεια που περιλαμβάνει μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τρίτες χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο που μπορούν να προσχωρήσουν στη σύμβαση. Ως εκ τούτου, η σύμβαση αποτελεί μοναδική ευκαιρία για την προώθηση αξιόπιστης ΤΝ πέραν της Ένωσης με μια πρώτη διεθνή νομικά δεσμευτική συνθήκη που βασίζεται σε μια ισχυρή προσέγγιση ρύθμισης της ΤΝ βασιζόμενη στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Τόσο η σύμβαση όσο και ο κανονισμός για την ΤΝ αποτελούν αναπόσπαστο μέρος μιας κανονιστικής προσέγγισης της ΤΝ, με συνεπείς και αμοιβαία ενισχυόμενες δεσμεύσεις σε πολλαπλά διεθνή επίπεδα, και έχουν τον ίδιο κοινό στόχο της διασφάλισης αξιόπιστης ΤΝ.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η σύμβαση έχει επίσης κοινούς στόχους με άλλες πολιτικές και νομοθετικές πράξεις της Ένωσης που αποσκοπούν στην εφαρμογή των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης⁸.

Ειδικότερα, η αρχή της ισότητας και της απαγόρευσης των διακρίσεων που κατοχυρώνονται στη σύμβαση συνάδει πλήρως με την ενωσιακή νομοθεσία για την απαγόρευση των διακρίσεων και θα προωθήσει την ενσωμάτωση ζητημάτων ισότητας στον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και τη χρήση συστημάτων ΤΝ και την αποτελεσματική εφαρμογή της απαγόρευσης των διακρίσεων, όπως προβλέπεται στο εφαρμοστέο διεθνές και εσωτερικό δίκαιο των μερών.

Επιπλέον, η σύμβαση συνάδει με το ενωσιακό κεκτημένο για την προστασία των δεδομένων, όπως ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων⁹ σε σχέση με τα θεμελιώδη δικαιώματα της προστασίας της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με αποτελεσματικές εγγυήσεις και διασφαλίσεις που πρέπει να ισχύουν για τα φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις ισχύουσες εσωτερικές και διεθνείς νομικές υποχρεώσεις των μερών.

Τα μέτρα που προβλέπονται στη σύμβαση και αποσκοπούν στην προστασία των δημοκρατικών διαδικασιών των μερών στο πλαίσιο δραστηριοτήτων εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ συνάδουν πλήρως με τους στόχους και τους λεπτομερείς κανόνες της πράξης για τις ψηφιακές υπηρεσίες¹⁰ (και τον κώδικα δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση¹¹), η οποία ρυθμίζει την παροχή ενδιάμεσων υπηρεσιών στην Ένωση με στόχο ένα ασφαλές, προβλέψιμο και αξιόπιστο επιγραμμικό περιβάλλον στο οποίο γίνονται σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης και του δικαιώματος λήψης και μετάδοσης πληροφοριών. Συνάδουν επίσης με τον κανονισμό σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφήμισης¹², ο

⁸ Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391).

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) (ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1).

¹¹ [Ο κώδικας δεοντολογίας για την παραπληροφόρηση | Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης](#)

¹² Κανονισμός (ΕΕ) 2024/900 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2024, σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφημιστικής προβολής (PE/90/2023/REV/1) (ΕΕ L, 2024/900, 20.3.2024).

οποίος περιέχει ειδική απαίτηση διαφάνειας όταν τα συστήματα ΤΝ χρησιμοποιούνται για τη διάδοση πολιτικών διαφημίσεων. Τα μέτρα συνάδουν επίσης με τις πολιτικές της Ένωσης στον τομέα της δημοκρατίας και των ελεύθερων, δίκαιων και ανθεκτικών εκλογών¹³, συμπεριλαμβανομένων του σχεδίου δράσης για την ευρωπαϊκή δημοκρατία του 2020¹⁴, της δέσμης μέτρων για την ενίσχυση της δημοκρατίας και του αδιάβλητου των εκλογών¹⁵ και, πρόσφατα, της δέσμης μέτρων για την προάσπιση της δημοκρατίας του 2023¹⁶.

Η σύμβαση συνάδει με τη συνολική ψηφιακή στρατηγική της Ένωσης, καθώς συμβάλλει στην προώθηση της τεχνολογίας στην υπηρεσία των ανθρώπων, η οποία είναι ένας από τους τρεις κύριους πυλώνες του προσανατολισμού και των στόχων πολιτικής που παρουσιάστηκαν στην ανακοίνωση με τίτλο «Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης»¹⁷. Η τελευταία έχει στόχο τη διασφάλιση της ανάπτυξης της ΤΝ με τρόπους που σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και κερδίζουν την εμπιστοσύνη των πολιτών, καθιστώντας την Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή και μετατρέποντας την επόμενη δεκαετία σε ψηφιακή δεκαετία¹⁸.

Επιπλέον, η ευρωπαϊκή διακήρυξη σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία¹⁹ περιέχει διάφορα ψηφιακά δικαιώματα και αρχές που ευθυγραμμίζονται με τους στόχους και τις αρχές της σύμβασης, με αμφότερες τις πράξεις να προωθούν μια ισχυρή τεχνολογική προσέγγιση με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Η σύμβαση συνάδει επίσης με τη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού²⁰ και την ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα καλύτερο διαδίκτυο για τα παιδιά (BIK+)²¹, σκοπός των οποίων είναι η διασφάλιση της προστασίας, του σεβασμού και της ενδυνάμωσης των παιδιών στο διαδίκτυο, ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις των νέων εικονικών κόσμων και της τεχνητής νοημοσύνης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρόταση απόφασης με την οποία επιτρέπεται η σύναψη της σύμβασης εξ ονόματος της Ένωσης υποβάλλεται στο Συμβούλιο δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) σημείο ν) της ΣΛΕΕ.

Η διαδικαστική νομική βάση για την απόφαση του Συμβουλίου —άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) σημείο ν) της ΣΛΕΕ— προβλέπει απόφαση του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας, μετά από πρόταση της Επιτροπής ως διαπραγματευτή· εάν δε πρόκειται για συμφωνία που καλύπτει τομέα στον οποίο εφαρμόζεται η συνήθης νομοθετική διαδικασία,

¹³ [Προστασία της δημοκρατίας — Ευρωπαϊκή Επιτροπή \(europa.eu\).](https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/protecting-democracy_el)

¹⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy/protecting-democracy_el

¹⁵ https://commission.europa.eu/publications/reinforcing-democracy-and-integrity-elections-all-documents_el

¹⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής για την προάσπιση της δημοκρατίας [COM(2023) 630 final].

¹⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Διαμόρφωση του ψηφιακού μέλλοντος της Ευρώπης» [COM(2020) 67 final].

¹⁸ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία», COM/2021/118 final.

¹⁹ [Ευρωπαϊκή διακήρυξη σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία](#) [COM(2022) 28 final].

²⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού» [COM(2021) 142 final].

²¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Μια ψηφιακή δεκαετία για τα παιδιά και τις νέες/τους νέους: η νέα ευρωπαϊκή στρατηγική για ένα καλύτερο διαδίκτυο για τα παιδιά (BIK+)» [COM(2022) 212 final].

μετά από έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το άρθρο 218 παράγραφος 8 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ προβλέπει την ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία για την έκδοση της απόφασης του Συμβουλίου.

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) σημείο ν) της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της συμφωνίας. Σύμφωνα με τη νομολογία, εάν από την εξέταση ενός μέτρου της ΕΕ αποδεικνύεται ότι το μέτρο εξυπηρετεί διττό στόχο ή ότι απαρτίζεται από δύο συνιστώσες, από τις οποίες η μία μπορεί να χαρακτηριστεί ως κύρια ή πρωτεύουσα, ενώ η άλλη έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, το μέτρο πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα. Κατ' εξαίρεση, αν αποδεικνύεται, αντιθέτως, ότι το μέτρο επιδιώκει συγχρόνως πλείονες σκοπούς ή έχει πλείονα συστατικά στοιχεία που συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους, χωρίς ο ένας σκοπός να είναι παρεπόμενος σε σχέση με τον άλλο, με αποτέλεσμα να τυγχάνουν εφαρμογής διάφορες διατάξεις των Συνθηκών, το μέτρο αυτό πρέπει να στηρίζεται στις αντίστοιχες διαφορετικές νομικές βάσεις.

Όσον αφορά την ουσιαστική νομική βάση, το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της σύμβασης καλύπτεται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για την ΤΝ, μεταξύ άλλων σε σχέση με την εξαίρεση συστημάτων ΤΝ χρησιμοποιούμενων αποκλειστικά σε δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, εθνικής ασφάλειας και σε στρατιωτικές δραστηριότητες από το πεδίο εφαρμογής. Από την ανωτέρω ανάλυση αποδεικνύεται επίσης ότι οι αρχές και οι υποχρεώσεις της σύμβασης καλύπτονται σε μεγάλο βαθμό και επικαλύπτονται από τις λεπτομερέστερες απαιτήσεις για τα συστήματα ΤΝ και τις ειδικές υποχρεώσεις των παρόχων και των φορέων εφαρμογής των εν λόγω συστημάτων βάσει του κανονισμού για την ΤΝ. Εάν το Συμβούλιο εγκρίνει την προτεινόμενη απόφαση και η Ένωση συνάψει τη σύμβαση, ο κανονισμός για την ΤΝ θα αποτελέσει το πρωτογενές δίκαιο της ΕΕ για την εφαρμογή της σύμβασης στην έννομη τάξη της ΕΕ με πλήρως εναρμονισμένους κανόνες για τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση συστημάτων ΤΝ στην Ένωση που ισχύουν άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη, εκτός εάν ο κανονισμός για την ΤΝ περιέχει συγκεκριμένη διάταξη περί του αντιθέτου²².

Δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής και οι στόχοι της σύμβασης ευθυγραμμίζονται και συνάδουν πλήρως με τους στόχους του κανονισμού για την ΤΝ και ότι υπάρχει σημαντική επικάλυψη μεταξύ αμφοτέρων των νομικών πράξεων, η ουσιαστική νομική βάση για τη σύναψη της σύμβασης είναι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, το οποίο αποτελεί την κύρια νομική βάση του κανονισμού για την ΤΝ.

Η φύση των διεθνών συμφωνιών («αποκλειστικά για την ΕΕ» ή «μεικτές») εξαρτάται από τη συμβατότητα του συγκεκριμένου αντικειμένου με τις αποκλειστικές ή συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ένωσης.

Το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα *«για τη σύναψη διεθνούς συμφωνίας ... κατά το μέτρο που [η σύναψη αυτή] ενδέχεται να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους.»* Μια διεθνής συμφωνία μπορεί να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους όταν ο τομέας που καλύπτει η συμφωνία επικαλύπτεται ή καλύπτεται σε μεγάλο βαθμό από το δίκαιο της Ένωσης²³.

²² Βλ. άρθρο 1 και αιτιολογική σκέψη 1 του κανονισμού για την ΤΝ.

²³ Π.χ. υπόθεση C-114/12, Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δικαιώματα των ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών), ECLI:EU:C:2014:2151, σκέψεις 68-69· γνωμοδότηση 1/13 Προσχώρηση τρίτων κρατών στη σύμβαση της Χάγης, EU:C:2014:2303, σκέψεις 71-74· υπόθεση C-66/13, Green Network, EU:C:2014:2399, σκέψεις 27-33· γνωμοδότηση 3/15

Το προσωπικό πεδίο εφαρμογής της σύμβασης ευθυγραμμίζεται πλήρως με τον κανονισμό για την ΤΝ, δεδομένου ότι αμφότερες οι νομικές πράξεις καλύπτουν, καταρχήν, τόσο δημόσιους όσο και ιδιωτικούς φορείς (με την προαιρετική εφαρμογή των αρχών και των υποχρεώσεων της σύμβασης σε ιδιωτικούς φορείς πλην εκείνων που ενεργούν για λογαριασμό δημόσιων αρχών), ενώ το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής και των δύο νομικών πράξεων εξαιρεί από τους εφαρμοστέους κανόνες τις δραστηριότητες ΤΝ που σχετίζονται αποκλειστικά με την εθνική ασφάλεια, τον στρατιωτικό τομέα και την έρευνα.

Δεδομένου ότι το προσωπικό και το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της σύμβασης επικαλύπτεται από αυτό του κανονισμού για την ΤΝ, η σύναψη της σύμβασης μπορεί να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες της Ένωσης ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι η Ένωση διαθέτει αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα για τη σύναψη της σύμβασης και η σύμβαση θα πρέπει να συναφθεί εξ ονόματος της Ένωσης ως συμφωνία «αποκλειστικά για την ΕΕ», καθώς υπογράφηκε σύμφωνα με την έγκριση που προβλέπεται στην απόφαση (ΕΕ) 2024/2218 του Συμβουλίου.

- **Αναλογικότητα**

Η σύμβαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων πολιτικής που αποσκοπούν στην ανάπτυξη συνεκτικής προσέγγισης όσον αφορά την κανονιστική ρύθμιση της ΤΝ σε διεθνές επίπεδο.

Η σύμβαση καθορίζει ένα νομικό πλαίσιο υψηλού επιπέδου για την ΤΝ, το οποίο παρέχει ευελιξία, ώστε τα μέρη να μπορούν να σχεδιάσουν συγκεκριμένα τα πλαίσια εφαρμογής. Η προσέγγιση βάσει κινδύνου διασφαλίζει επίσης την αναλογικότητα των κανόνων και καθιστά δυνατή τη διαφοροποίηση των μέτρων εφαρμογής ανάλογα με τους κινδύνους, κατά τρόπο παρόμοιο με τον κανονισμό για την ΤΝ.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η επιλεγείσα πράξη είναι πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) σημείο ν) της ΣΛΕΕ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η σύμβαση αποσκοπεί στην αντιμετώπιση πιθανών κινδύνων και επιζήμιων επιπτώσεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα, αφενός, διασφαλίζοντας ότι οι δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων ΤΝ ευθυγραμμίζονται με τις αρχές του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου και, αφετέρου, αναγνωρίζοντας τις δυνατότητες της ΤΝ να προστατεύει και να διευκολύνει την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων στο ψηφιακό περιβάλλον και να βελτιώνει την κοινωνική και περιβαλλοντική ευημερία και την τεχνολογική πρόοδο.

Συνθήκη του Μαρακές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης τυφλών, αμβλυώπων ή ατόμων με άλλα προβλήματα ανάγνωσης εντύπων σε δημοσιευμένα έργα, ECLI:EU:C:2017:114, σκέψεις 105-108.

Οι συγκεκριμένες αρχές και υποχρεώσεις που προβλέπονται στη σύμβαση αποσκοπούν στην προστασία και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία κατοχυρώνονται σε πολλές διεθνείς και περιφερειακές πράξεις²⁴, όπως ισχύουν για τα μέρη, συμπεριλαμβανομένων του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ένωσης και διεθνών πράξεων για τα ανθρώπινα δικαιώματα τις οποίες έχει συνάψει η Ένωση.

Ως εκ τούτου, η σύμβαση καθορίζει ένα κοινό ελάχιστο πρότυπο για την εφαρμογή της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο πλαίσιο της ΤΝ, ενώ παράλληλα διασφαλίζει την υφιστάμενη προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και επιτρέπει στα μέρη να παρέχουν ευρύτερη προστασία με αυστηρότερες διασφαλίσεις.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η σύμβαση προβλέπει χρηματοδοτικές συνεισφορές τρίτων κρατών στις δραστηριότητες της διάσκεψης των μερών. Μολονότι όλα τα μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης θα συνεισφέρουν μέσω του τακτικού προϋπολογισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης σύμφωνα με το καταστατικό του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα μέρη που δεν είναι μέλη καταβάλλουν συνεισφορές εκτός προϋπολογισμού. Η συνεισφορά κράτους που δεν είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης καθορίζεται από κοινού από την Επιτροπή Υπουργών και το εν λόγω κράτος.

Η σύμβαση δεν θίγει τις εσωτερικές νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις των μερών που διέπουν τις δημοσιονομικές αρμοδιότητες και διαδικασίες για τις πιστώσεις του προϋπολογισμού. Η σύμβαση-πλαίσιο δεν ορίζει τη μορφή με την οποία καθορίζονται οι συνεισφορές, συμπεριλαμβανομένων των ποσών και των λεπτομερειών, των μερών που δεν είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η νομική βάση για τη συνεισφορά των εν λόγω μερών θα είναι η ίδια η σύμβαση-πλαίσιο και η πράξη ή οι πράξεις που καθορίζουν την εν λόγω συνεισφορά²⁵.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Η διάσκεψη των μερών, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των μερών, θα παρακολουθεί την αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης από τα μέρη και θα διατυπώνει ειδικές συστάσεις για τον σκοπό αυτό. Η διάσκεψη των μερών θα εξετάσει επίσης πιθανές τροποποιήσεις της σύμβασης.

²⁴ Όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του 1948, η Σύμβαση του 1950 για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 5), το Διεθνές Σύμφωνο του 1966 για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο του 1966 για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα, ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του 1961 (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 35), καθώς και τα αντίστοιχα πρωτόκολλά τους, και ο Αναθεωρημένος Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης του 1996 (Σειρά ευρωπαϊκών συνθηκών ETS αριθ. 163), η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 1989 για τα δικαιώματα του παιδιού και η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών του 2006 για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

²⁵ Βλ. παράγραφο 134 της επεξηγηματικής έκθεσης της σύμβασης-πλαισίου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου

Κάθε μέρος θα πρέπει να υποβάλει έκθεση στη διάσκεψη των μερών εντός των δύο πρώτων ετών από την προσχώρησή του και στη συνέχεια σε τακτά χρονικά διαστήματα, στην οποία θα περιγράφονται λεπτομερώς τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την εφαρμογή της σύμβασης. Τα μέρη ενθαρρύνονται περαιτέρω να συνεργαστούν για την επίτευξη των στόχων της σύμβασης. Αυτή η διεθνής συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών όσον αφορά την ΤΝ και τις δυνατότητές της να επηρεάσει αρνητικά ή θετικά τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου.

Για να διασφαλιστεί η παρακολούθηση και εφαρμογή της σύμβασης, κάθε μέρος θα πρέπει να ορίσει έναν ή περισσότερους αποτελεσματικούς μηχανισμούς εποπτείας σε εσωτερικό επίπεδο. Σε επίπεδο Ένωσης, η Επιτροπή θα διασφαλίσει την παρακολούθηση και την εφαρμογή της σύμβασης, σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Στις αιτιολογικές σκέψεις της παρούσας πρότασης για τη σύναψη της σύμβασης επιβεβαιώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 9 ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θα πρέπει να εκδίδει αποφάσεις για τον καθορισμό των θέσεων που πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης στη διάσκεψη των μερών, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, ιδίως τον εσωτερικό κανονισμό της διάσκεψης των μερών. Κατά τη διαπραγμάτευση του εν λόγω εσωτερικού κανονισμού, ο οποίος πρόκειται να εγκριθεί με συναίνεση εντός 12 μηνών από την έναρξη ισχύος της σύμβασης²⁶, η Ένωση θα επιδιώξει να εξασφαλίσει αποτέλεσμα τέτοιο που να της δίνει 27 ψήφους, αντικατοπτρίζοντας τον αριθμό των κρατών μελών της. Σε περίπτωση που η Ένωση διαθέτει 27 ψήφους, η Επιτροπή όντας εκπρόσωπος της Ένωσης θα επιδιώξει να εξασφαλίσει ενισχυμένο συντονισμό με τα κράτη μέλη, προκειμένου να εκφράζει ενιαίες θέσεις ενώπιον της διάσκεψης των μερών και να ασκεί το δικαίωμα ψήφου της εξ ονόματος της Ένωσης. Αυτός ο ενισχυμένος συντονισμός είναι ιδιαίτερα σημαντικός δεδομένου ότι όλα τα κράτη μέλη είναι επίσης μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και λαμβανομένου υπόψη του ταχέως εξελισσόμενου χαρακτήρα της τεχνητής νοημοσύνης, καθώς και της ανάγκης ύπαρξης ενός συνεκτικού πλαισίου παγκόσμιας εφαρμογής στον τομέα. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ενισχυμένος συντονισμός, το Συμβούλιο θα πρέπει να συμμετέχει στη διαμόρφωση οποιασδήποτε θέσης, ανεξαρτήτως της φύσης της, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βασίζονται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 ΣΕΕ και το άρθρο 218 παράγραφος 9 ΣΛΕΕ. Σε περίπτωση που η Ένωση, παρά τις προσπάθειές της, δεν είναι σε θέση να επιτύχει αυτό το αποτέλεσμα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Ένωση διαθέτει αριθμό ψήφων που αντικατοπτρίζουν τη βαρύτητά της στο Συμβούλιο της Ευρώπης και της επιτρέπουν να υπερασπίζεται δεόντως τα συμφέροντά της, η Επιτροπή θα προτείνει να εξουσιοδοτηθούν τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ και με πλήρη σεβασμό της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης, να προσχωρήσουν στη σύμβαση παράλληλα με την Ένωση.

Η Επιτροπή θα καλέσει κάθε κράτος μέλος να αποστείλει έναν εκπρόσωπο που θα συνοδεύει την αντιπροσωπεία της Επιτροπής ως μέρος της αντιπροσωπείας της Ένωσης στις συνεδριάσεις της διάσκεψης των μερών. Πρέπει να τηρείται η αρχή της καλόπιστης συνεργασίας.

²⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 3 της σύμβασης, αυτή αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της εκπνοής τρίμηνης περιόδου από την ημερομηνία κατά την οποία πέντε υπογράφωντες, συμπεριλαμβανομένων τουλάχιστον τριών κρατών μελών του Συμβουλίου της Ευρώπης, θα έχουν εκφράσει τη συναίνεσή τους να δεσμευθούν από την παρούσα σύμβαση.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης-πλαίσιου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 6 στοιχείο α) σημείο ν),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με την απόφαση (ΕΕ) 2024/2218 του Συμβουλίου²⁷, η σύμβαση-πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (στο εξής: σύμβαση) υπογράφηκε στις 5 Σεπτεμβρίου 2024 εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την επιφύλαξη της σύναψής της σε μεταγενέστερη ημερομηνία.
- (2) Με τη σύμβαση θεσπίζονται γενικές αρχές και υποχρεώσεις που θα πρέπει να τηρούν τα μέρη της σύμβασης για τη διασφάλιση της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου σε σχέση με τις δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης (στο εξής: ΤΝ).
- (3) Στις 13 Ιουνίου 2024 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εξέδωσαν, βάσει των άρθρων 16 και 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸, ο οποίος περιέχει εναρμονισμένους κανόνες που βασίζονται καταρχήν σε πλήρη εναρμόνιση, οι οποίοι ρυθμίζουν τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και τη χρήση συστημάτων ΤΝ στην Ένωση. Οι εν λόγω κανόνες ισχύουν άμεσα στα κράτη μέλη, εκτός εάν ο εν λόγω κανονισμός περιέχει ρητή διάταξη περί του αντιθέτου. Η σύμβαση πρέπει να εφαρμόζεται στην Ένωση αποκλειστικά μέσω του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και άλλων σχετικών πράξεων του ενωσιακού κεκτημένου, κατά περίπτωση.

²⁷ Απόφαση (ΕΕ) 2024/2218 του Συμβουλίου, της 28ης Αυγούστου 2024, για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της σύμβασης-πλαίσιου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, ST/12385/2024/INIT, ΕΕ L, 2024/2218, 4.9.2024.

²⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) ([ΕΕ L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj)).

- (4) Οι δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής των συστημάτων ΤΝ που σχετίζονται με την προστασία των συμφερόντων εθνικής ασφάλειας εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της σύμβασης. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που θα αποτελέσει την κύρια νομοθετική πράξη της Ένωσης για την εφαρμογή της σύμβασης, εξαιρεί επίσης από το πεδίο εφαρμογής του συστήματα ΤΝ που διατίθενται στην αγορά, τίθενται σε λειτουργία ή χρησιμοποιούνται, με ή χωρίς τροποποίηση, αποκλειστικά για σκοπούς εθνικής ασφάλειας και τα στοιχεία εξόδου των συστημάτων ΤΝ που χρησιμοποιούνται στην Ένωση αποκλειστικά για τους σκοπούς αυτούς, ανεξάρτητα από το είδος της οντότητας που ασκεί τις εν λόγω δραστηριότητες. Επιπλέον, η εθνική ασφάλεια παραμένει αποκλειστική αρμοδιότητα κάθε κράτους μέλους όπως ορίζεται από το άρθρο 4 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Κατά συνέπεια, η θέση της Ένωσης που διατυπώθηκε στη διάσκεψη των μερών, η οποία συστήνεται από τη σύμβαση, θα πρέπει να τηρεί τα όρια που καθορίζονται ανωτέρω. Ειδικότερα, η Επιτροπή θα πρέπει να μην συζητήσει ούτε να λάβει θέση για δραστηριότητες εντός του κύκλου ζωής των συστημάτων ΤΝ που σχετίζονται με την προστασία των συμφερόντων εθνικής ασφάλειας στις συνεδριάσεις της διάσκεψης των μερών.
- (5) Δεδομένου ότι το προσωπικό και το καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της σύμβασης και οι ουσιαστικές διατάξεις της, συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό με τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που συμπληρώνεται από άλλες σχετικές πράξεις του ενωσιακού κεκτημένου, η σύναψη της σύμβασης μπορεί να επηρεάσει τους κοινούς κανόνες της Ένωσης ή να μεταβάλει την εμβέλειά τους κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ. Άλλες σχετικές πράξεις του ενωσιακού κεκτημένου περιλαμβάνουν νομικές πράξεις που αποσκοπούν στην εφαρμογή των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η νομοθεσία της Ένωσης για την απαγόρευση των διακρίσεων και οι οδηγίες 2000/43/ΕΚ²⁹ και 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου³⁰, το κεκτημένο της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών (ΕΕ) 2016/679³¹ και (ΕΕ) 2022/2065³² του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που αποσκοπούν στην εξασφάλιση ασφαλούς, προβλέψιμου και αξιόπιστου επιγραμμικού περιβάλλοντος όπου τηρούνται τα θεμελιώδη δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης και του δικαιώματος λήψης και μετάδοσης πληροφοριών, του κανονισμού (ΕΕ) 2024/900 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την πολιτική διαφήμιση³³, και τη νομοθεσία για την ασφάλεια των προϊόντων και τη νομοθεσία για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ

²⁹ Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής ([ΕΕ L 180 της 19.7.2000, σ. 22](#)).

³⁰ Οδηγία 2000/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία ([ΕΕ L 303 της 2.12.2000, σ. 16](#)).

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) ([ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1](#)).

³² Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) ([ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1](#)).

³³ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/900 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2024, σχετικά με τη διαφάνεια και τη στόχευση της πολιτικής διαφημιστικής προβολής ([ΕΕ L 20.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj>](#)).

του Συμβουλίου³⁴. Κατά συνέπεια, η Ένωση διαθέτει αποκλειστική εξωτερική αρμοδιότητα για τη σύναψη της σύμβασης. Ως εκ τούτου, μόνο η Ένωση θα πρέπει να καταστεί μέρος της σύμβασης.

- (6) Η διάσκεψη των μερών θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην αποτελεσματική εφαρμογή της σύμβασης, μεταξύ άλλων με τη διατύπωση ειδικών συστάσεων όσον αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή της. Η διάσκεψη των μερών θα εξετάσει επίσης πιθανές τροποποιήσεις της σύμβασης. Σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 9 ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θα πρέπει να εκδίδει αποφάσεις για τον καθορισμό των θέσεων που πρέπει να ληφθούν εξ ονόματος της Ένωσης στη διάσκεψη των μερών, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, ιδίως τον εσωτερικό κανονισμό της διάσκεψης των μερών. Κατά τη διαπραγμάτευση του εν λόγω εσωτερικού κανονισμού, ο οποίος πρόκειται να εγκριθεί με συναίνεση εντός 12 μηνών από την έναρξη ισχύος της σύμβασης, η Ένωση θα επιδιώξει να εξασφαλίσει αποτέλεσμα τέτοιο που να της δίνει 27 ψήφους, αντικατοπτρίζοντας τον αριθμό των κρατών μελών της. Σε περίπτωση που η Ένωση διαθέτει 27 ψήφους, η Επιτροπή όντας εκπρόσωπος της Ένωσης θα πρέπει να εξασφαλίσει ενισχυμένο συντονισμό με τα κράτη μέλη, προκειμένου να εκφράζει ενιαίες θέσεις εντός της διάσκεψης των μερών και να ασκεί το δικαίωμα ψήφου της εξ ονόματος της Ένωσης. Αυτός ο ενισχυμένος συντονισμός είναι ιδιαίτερα σημαντικός δεδομένου ότι όλα τα κράτη μέλη είναι επίσης μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και λαμβανομένου υπόψη του ταχέως εξελισσόμενου χαρακτήρα της ΤΝ, καθώς και της ανάγκης ύπαρξης ενός συνεκτικού πλαισίου παγκόσμιας εφαρμογής στον τομέα της ΤΝ. Προκειμένου να εξασφαλιστεί ενισχυμένος συντονισμός, το Συμβούλιο θα πρέπει να συμμετέχει στη διαμόρφωση οποιασδήποτε θέσης, ανεξαρτήτως της φύσης της, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βασίζονται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 ΣΕΕ και το άρθρο 218 παράγραφος 9 ΣΛΕΕ. Σε περίπτωση που η Ένωση, παρά τις προσπάθειές της, δεν είναι σε θέση να επιτύχει αυτό το αποτέλεσμα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η Ένωση διαθέτει αριθμό ψήφων που αντικατοπτρίζουν τη βαρύτητά της στο Συμβούλιο της Ευρώπης και της επιτρέπουν να υπερασπίζεται δεόντως τα συμφέροντά της, η Επιτροπή θα πρέπει να προτείνει να εξουσιοδοτηθούν τα κράτη μέλη, σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ και με πλήρη σεβασμό της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης, να προσχωρήσουν στη σύμβαση παράλληλα με την Ένωση.
- (7) Η Επιτροπή θα καλέσει κάθε κράτος μέλος να αποστείλει έναν εκπρόσωπο που θα συνοδεύει την αντιπροσωπεία της Επιτροπής ως μέρος της αντιπροσωπείας της Ένωσης στις συνεδριάσεις της διάσκεψης των μερών. Πρέπει να τηρείται η αρχή της καλόπιστης συνεργασίας.
- (8) Όσον αφορά κάθε άλλη συμφωνία που ενδέχεται να συναφθεί στο μέλλον υπό την αιγίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης ή σε άλλα διεθνή φόρουμ, μεταξύ άλλων στον τομέα της ΤΝ, καθώς και όσον αφορά οποιαδήποτε τροποποίηση της σύμβασης, η κατανομή των εξωτερικών αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών θα πρέπει να αξιολογείται υπό το πρίσμα των ειδικών χαρακτηριστικών κάθε τέτοιας πράξης. Είναι εξαιρετικά σημαντικό η Ένωση και τα κράτη μέλη της να μπορούν να συνεχίσουν να διαδραματίζουν τον άμεσο και ενεργό ρόλο τους στην έκφραση της

³⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2024/2853 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2024, για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, PE/7/2024/REV/1, ΕΕ L, 2024/2853, 18.11.2024.

φωνής της Ένωσης και στην προάσπιση των συμφερόντων της, με συνεπή και συντονισμένο τρόπο, σε πλήρη συμφωνία με τις Συνθήκες.

(9) Η σύμβαση θα πρέπει να εγκριθεί για λογαριασμό της Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η σύναψη της σύμβασης-πλαίσιου του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και το κράτος δικαίου (στο εξής: σύμβαση) εγκρίνεται εξ ονόματος της Ένωσης.

Το κείμενο της προς σύναψη σύμβασης επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση ως παράρτημα Ι.

Άρθρο 2

Οι δηλώσεις που πρέπει να υποβληθούν στον γενικό γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι οποίες επισυνάπτονται στην παρούσα απόφαση στο παράρτημα ΙΙ, εγκρίνονται εξ ονόματος της Ένωσης.

Άρθρο 3

Η σύμβαση εφαρμόζεται στην Ένωση αποκλειστικά μέσω του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη, και μέσω άλλων σχετικών πράξεων του ενωσιακού κεκτημένου, κατά περίπτωση.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την [...].

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο/Η Πρόεδρος